

[a]

JORNADA

Avancem en l'Estratègia local contra l'AEP

ABANDONAMENT ESCOLAR PREMATUR
A SANTA COLOMA DE GRAMENET

DESEMBRE 2024



Ajuntament
de Santa Coloma
de Gramenet



Diputació
Barcelona



Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
i Formació Professional



Estratègia local contra
l'Abandonament
Escolar Prematur

L'abandonament escolar prematur (AEP d'ara endavant) és un dels principals reptes educatius als quals s'han d'afrontar les administracions municipals, regionals, estatals i internacionals. En aquests moments, l'índex d'AEP a Catalunya es troba al 14% (tres punts percentuals per sota de la taxa del 2022), encara lluny de l'objectiu europeu del 9%.

L'any 2018, davant la preocupació per les elevades taxes d'AEP entre la població jove, el municipi va realitzar l'estudi “Abandonament Escolar Prematur a Santa Coloma de Gramenet. On som i cap a on anem?”, del qual es desprenen un seguit de mancances i necessitats que han incidit en la taxa d'abandonament escolar prematur. Es van identificar alguns factors vinculats amb les trajectòries educatives dels i les joves que tenien a veure amb factors estructurals (pobresa, salut, processos migratoris...), però també amb les condicions contextuals dels centres educatius i dels serveis municipals.

Avancem en l'Estratègia local contra l'AEP

L'estudi de l'any 2018 no només feia una diagnosi de la situació sinó que també proposava accions concretes articulades al voltant de cinc eixos d'intervenció, enfocats cap a la lluita activa contra les desigualtats i guiats per un principi d'equitat.

✓	Eix 1 Garantir les condicions materials perquè els i les joves puguin desenvolupar les seves trajectòries educatives amb èxit.
✓	Eix 2 Garantir la prevenció, detecció i acompanyament dels i les joves en l'àmbit de la salut.
✓	Eix 3 Garantir que els centres disposin de les condicions necessàries per a possibilitar una educació de qualitat i des d'una perspectiva de l'equitat.
✓	Eix 4 Garantir la vinculació i l'aprenentatge dels i les joves de la ciutat en el seu pas per l'ensenyament obligatori.
✓	Eix 5 Garantir estratègies que afavoreixin la continuïtat formativa dels i les joves de la ciutat impulsant passarel·les entre les diferents etapes i modalitats del sistema educatiu.

El 2 de desembre de 2022 vam poder realitzar una Jornada en què vam presentar un sumari d'accions i projectes que estan funcionant a la nostra ciutat i vam reflexionar sobre el grau de compliment de l'Estratègia Local. Aquest pas ens ha permès també visualitzar i impulsar els reptes que encara resten pendents i sumar noves complicitats per fer-ne front i reduir a zero l'AEP a la nostra ciutat. En aquesta ocasió es va convidar els agents educatius del territori a sumar-se a l'estratègia a través de l'adhesió al Manifest de compromís contra l'AEP.

Emmarcat dins d'aquest projecte de ciutat orientadora, volem continuar impulsant el sistema local d'orientació amb l'objectiu d'esdevenir un espai de consulta i assessorament, on es portin a terme actuacions per contribuir a l'èxit educatiu i la reducció de l'absentisme i l'abandonament escolar prematur.

REPTES IMMEDIATS 2023–2026

Oportunitats educatives més enllà de l'escola

Aprofundiment en el Projecte Nodes per oferir activitats fora escola gratuïtes i equilibrades al territori posant especial èmfasi en els i les adolescents.

- **16:30 i +. Educació connectada:** eina per democratitzar l'accés a les activitats extraescolars i fomentar la xarxa d'oportunitats educatives fora escola que ja existeixen a la ciutat promovent mecanismes i estratègies perquè infants i famílies puguin exercir el dret a la participació en el lleure de la seva ciutat.
- **Passaport Edunauta:** iniciativa impulsada per l'Aliança Educació 360 amb l'objectiu d'enfortir l'educació comunitària; fer accessibles, connectar, reconèixer i visibilitzar els aprenentatges més enllà de l'escola; i promoure l'accés de les nenes i els nens d'un territori a activitats educatives variades i de qualitat em condicions d'equitat.
- **Joventut Esportiva, Societat Activa (JESA):** programa esportiu amb l'objectiu de fomentar la pràctica d'activitats esportives d'adolescents i joves, potenciant valors i hàbits de vida saludable, amb la incorporació de l'educador/a esportiva en espais municipals o de l'àmbit públic.

Programes de Noves Oportunitats

Establir nous programes per recuperar els i les joves al sistema educatiu reglat a través de l'orientació i les pràctiques en entorns laborals reals.

- **Espai de les Oportunitats:** projecte de millora de l'ocupabilitat adreçat a joves (de 16 a 25 anys) de la Serra d'en Mena (Fondo, Raval i Santa Rosa) amb l'objectiu de dissenyar i implementar processos i itineraris coeducatius que ofereixin noves oportunitats de formació, relació, creixement i ocupació a la població jove d'aquest territori concret. S'estructura en tres línies estratègiques interrelacionades i confluents entre elles: l'enfortiment comunitari, les competències transversals i les competències tècniques.

Dades sobre l'alumnat que abandona o en risc

Buscar la fórmula entre administracions per compartir dades que permetin personalitzar les accions i fer seguiment de casos.

- **Elaboració d'una fitxa d'intervenció** de derivació cap a l'orientadora d'àmbit comunitari a disposició de centres educatius i servei amb l'objectiu de tenir major control dels casos en risc

Detecció precoç d'alumnat

PENDENT

Elaboració d'un protocol per iniciar la detecció precoç d'alumnat en risc alt d'AEP durant el darrer cicle de l'educació primària.

Renovació del Pla Local contra l'Absentisme Escolar

PENDENT

Transformació de les bases revisades en un nou Pla Local contra l'Absentisme Escolar que ofereixi noves formes d'abordar el fenomen.

Ampliació de l'oferta d'estudis postobligatoris a la ciutat

Millora de l'oferta de places a la ciutat en tots els àmbits dels estudis reglats després de l'etapa obligatòria.

- Reconversió de l'Institut La Bastida en un centre de Formació Professional Integrat.

Ecosistema Orientador

Creació d'un model d'orientació de ciutat que aplegui a tots els agents educadors vinculats amb la població jove i que comparteixi alineament i recursos.

- **Creació d'un sistema orientador amb uns 40 agents,** serveis i recursos implicats per promoure la implicació i coordinació amb l'objectiu de generar un model d'orientació al municipi a disposició de la ciutadania. Actualment, hi ha constituïts quatre grups de treball:



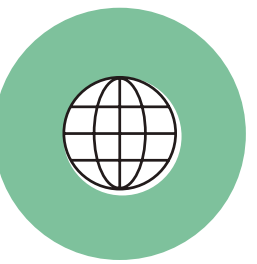
Treball amb famílies



Acompanyament i orientació



Guia de recursos



Oci i temps lliure